

Зразок пояснення для розблокування податкової накладної

Шаблон документа для подачі в комісію ДПС регіонального рівня через Електронний кабінет. Містить базовий зразок (5 структурних розділів) та 5 варіацій розділу «Спростування коду підстави» під різні формулювання у квитанції №2.

Як користуватись: 1) Відкрийте квитанцію №2 і випишіть точний код підстави. 2) Візьміть базовий зразок (Розділ I цього документа) і замініть дані в квадратних дужках на свої. 3) Знайдіть варіацію розділу «Спростування», що відповідає вашому коду — Розділ III цього документа. 4) Підпишіть КЕП керівника, додайте пакет документів і подайте через форму J1312603 (для юросіб) або F1312603 (для ФОП-платників ПДВ) в Електронному кабінеті.

Код підстави в квитанції №2	Варіація в цьому шаблоні
Ризиковість контрагента	Варіація 1 (стор. 4)
Невідповідність обсягу	Варіація 2 (стор. 5)
Невідповідність КВЕДу	Варіація 3 (стор. 6)
Невідповідність ціни	Варіація 4 (стор. 7)
Ризикова операція	Варіація 5 (стор. 8)

Розділ I. Базовий зразок пояснення

Цей розділ — основа документа. 5 обов'язкових структурних блоків, які складають будь-яке робоче пояснення для розблокування податкової накладної. Розділ IV «Спростування» у базовому зразку показано на прикладі коду «ризиковість контрагента» — це найчастіший випадок. Інші варіації знаходяться в Розділі III цього документа.

Шапка документа

Подається в комісію регіонального рівня через ЕК. Шапка в ЕК формується автоматично, але в тілі пояснення доцільно повторити ключові реквізити:

*До Головного управління ДПС у [область]
Комісія з питань зупинення реєстрації
податкових накладних/розрахунків коригування*

*Від ТОВ «[Назва]»
Код ЄДРПОУ: [код]
Юридична адреса: [адреса]
Телефон: [телефон]
Електронна пошта: [email]*

*ПОЯСНЕННЯ
щодо реальності операції за зупиненою податковою накладною № [номер] від [дата]*

1. Фабула

Хто ви, коли отримали квитанцію №2, з яким кодом підстави.

ТОВ «[Назва]» (код ЄДРПОУ [код]) подало до реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкову накладну № [номер] від [дата] на загальну суму [сума] грн (у тому числі ПДВ — [сума ПДВ] грн). Реєстрацію зупинено квитанцією № 2 від [дата], код підстави: «[виписати точне формулювання з квитанції № 2]». Вважаємо рішення про зупинення безпідставним з мотивів, викладених нижче.

2. Опис операції

Деталі операції з прив'язкою до конкретних документів пакету.

Зазначена податкова накладна оформлена за реальною господарською операцією — поставкою [товар/послуга] контрагенту ТОВ «[Назва покупця]» (код ЄДРПОУ [код]) на підставі договору № [номер] від [дата]. Деталі операції підтверджуються наступними документами: специфікація № [номер] від [дата]; видаткова накладна № [номер] від [дата] на суму [сума] грн; товарно-транспортна накладна № [номер]

від [дата]; платіжне доручення № [номер] від [дата] на суму [сума] грн; акт звірки взаєморозрахунків з ТОВ «[Назва покупця]» станом на [дата].

3. Економічна логіка операції

Чому ця операція має сенс у межах вашої діяльності.

Операція повністю узгоджується з основним видом діяльності ТОВ «[Назва]» — КВЕД [код] «[розшифровка]». Контрагент ТОВ «[Назва покупця]» є [постійним покупцем з [рік] року / новим контрагентом, залученим у межах розширення збуту]. Обсяг поточної поставки [не виходить за межі типового обсягу операцій за період / зумовлений сезонним фактором / пов'язаний з виконанням договору № _ від _ на крупну поставку]. Власна ресурсна база ТОВ «[Назва]» достатня для здійснення операції: приміщення площею [N] м² за договором оренди від [дата] № [номер]; [M] одиниць обладнання за переліком основних засобів; [K] штатних співробітників за штатним розписом.

4. Спростування підстави зупинення (приклад: ризиковість контрагента)

Точкове спростування коду з квитанції №2. Для інших кодів — див. Розділ III цього шаблону.

Щодо твердження про ризиковість контрагента ТОВ «[Назва покупця]» (код [код]) повідомляємо: на момент здійснення операції контрагент мав чинний статус платника ПДВ, що підтверджується витягом з реєстру платників ПДВ станом на [дата операції]. До переліку платників, що відповідають критеріям ризиковості, ТОВ «[Назва покупця]» на цю дату не було віднесено.

Реальність господарської діяльності контрагента додатково підтверджується: наявністю юридичної адреси з документально оформленим правом користування; штатом працівників за штатним розписом; історією регулярних розрахунків з ТОВ «[Назва]» з [рік] року (акти звірки за попередні періоди додаються).

Чинне законодавство не передбачає колективної відповідальності платників ПДВ за дії своїх контрагентів. Принцип індивідуальної податкової відповідальності неодноразово підтверджувався у постановках Верховного Суду.

5. Правова кваліфікація і прохання

Норми та формальна вимога до комісії.

Згідно зі ст. 198 Податкового кодексу України, право на податковий кредит виникає на підставі належно оформленої податкової накладної. Згідно з пп. 4.1.4 ст. 4 ПКУ, рішення платника податків презюмуються правомірними. Згідно з п.201.10 ст. 201 ПКУ, реєстрація податкової накладної в ЄРПН є обов'язком платника.

На підставі вищевикладеного просимо: зареєструвати податкову накладну № [номер] від [дата] у Єдиному реєстрі податкових накладних.

Додатки:

- 1. Договір № [номер] від [дата]*
- 2. Специфікація № [номер] від [дата]*
- 3. Видаткова накладна № [номер] від [дата]*
- 4. ТТН № [номер] від [дата]*
- 5. Платіжне доручення № [номер] від [дата]*
- 6. Акт звірки взаєморозрахунків станом на [дата]*
- 7. Витяг з реєстру платників ПДВ щодо контрагента станом на [дата]*
- 8. Договір оренди приміщення № [номер] від [дата]*
- 9. Штатний розпис станом на [дата]*

Директор ТОВ «[Назва]» _____ [ПІБ]

Дата: __.__.____

Розділ II. Структура пояснення — що містить кожен розділ

Коротка нагадка по структурі для тих, хто буде адаптувати зразок. Без жодного з цих блоків документ працює гірше.

Розділ	Завдання розділу	Типова помилка
1. Фабула	Ідентифікація ПН і коду підстави	Не вказують номер ПН або копіюють код неточно
2. Опис операції	Деталі з прив'язкою до конкретних документів	Опис «взагалі» без посилань на номери і дати
3. Економічна логіка	Сенс операції в межах вашої діяльності	Розділ пропускають взагалі
4. Спростування	Точково під код підстави з квитанції	Спростовують «не туди» — інший код
5. Правова кваліфікація + прохання	Норми ПКУ + чітка вимога	Без формального прохання документ виглядає як лист

Розділ III. 5 варіацій спростування — під різні коди підстав

Кожна варіація замінює Розділ 4 базового зразка. Виберіть ту, що відповідає вашому коду підстави з квитанції №2. Решта 4 розділів (Фабула, Опис, Економічна логіка, Правова кваліфікація) — залишаються з базового зразка без змін.

Варіація 1. Ризиковість контрагента

Застосовується, коли в квитанції № 2 зазначено, що операція з контрагентом має ризиковий характер через статус самого контрагента.

Щодо твердження про ризиковість контрагента ТОВ «[Назва контрагента]» (код [код]) повідомляємо: на момент здійснення операції контрагент мав чинний статус платника ПДВ, що підтверджується витягом з реєстру станом на [дата операції]. До переліку ризикових платників на цю дату віднесений не був.

Реальність господарської діяльності контрагента додатково підтверджується: документально оформленим правом користування юридичною адресою; штатом працівників; історією регулярних розрахунків з ТОВ «[Назва]» з [рік] року.

Чинне законодавство не передбачає колективної відповідальності платників ПДВ за дії контрагентів. Принцип індивідуальної податкової відповідальності неодноразово підтверджувався у постановках Верховного Суду.

Варіація 2. Невідповідність обсягу операції

Застосовується, коли в квитанції № 2 зазначено, що обсяг операції невідповідний — занадто великий для типової практики платника або непропорційно перевищує середні обсяги.

Щодо твердження про невідповідність обсягу операції повідомляємо: обсяг поточної поставки [сума] грн зумовлений об'єктивними економічними чинниками, а саме: [одне з варіантів — укладенням нового крупного контракту з ТОВ «[Назва]» від [дата] № [номер] / перемогою в тендері на закупівлю [опис] / сезонним зростанням попиту в період [період] / введенням в експлуатацію нового обладнання, що збільшило виробничу потужність на [%]].

У підтвердження наводимо: договір з відповідним контрагентом № [номер] від [дата]; [документація про тендер; інвестиційні рішення; акт введення обладнання в експлуатацію].

ТОВ «[Назва]» має у власному розпорядженні достатні ресурси для здійснення операції такого обсягу: приміщення площею [N] м², обладнання за переліком, штат співробітників. Динаміка обсягів сама по собі не може бути підставою для віднесення операції до ризикових за відсутності інших ознак фіктивності.

Варіація 3. Невідповідність КВЕДу

Застосовується, коли в квитанції № 2 зазначено, що операція не відповідає зареєстрованим видам діяльності платника або контрагента.

Щодо твердження про невідповідність операції зареєстрованим видам діяльності повідомляємо:

[Варіант А, якщо операція в межах основного КВЕДу:] Зазначена операція повністю відповідає основному КВЕДу [код] «[розшифровка]» ТОВ «[Назва]», що підтверджується випискою з ЄДР та характером господарської операції. Поставка [товар/послуга] класифікується як операція в межах виду діяльності [розшифровка].

[Варіант Б, якщо операція разова, поза основним КВЕДом:] Зазначена операція має разовий характер у межах допоміжної господарської діяльності і не суперечить загальному напрямку ТОВ «[Назва]». Економічна доцільність операції полягає у [пояснення — наприклад: використанні залишків матеріалів, отриманих за основним напрямком, для разової поставки контрагенту, що дозволило отримати додатковий прибуток і завантажити складські потужності].

Чинне законодавство не забороняє платнику здійснювати разові операції, що не охоплюються основним КВЕДом, за умови дотримання загальних вимог податкового та господарського законодавства.

Варіація 4. Невідповідність ціни

Застосовується, коли в квитанції № 2 зазначено, що ціна операції не відповідає ринковому рівню (зазвичай — занадто низька або занадто висока в порівнянні з ринком).

Щодо твердження про невідповідність ціни операції ринковому рівню повідомляємо: ціна операції [сума] грн за одиницю [товару/послуги] обґрунтована наступними чинниками:

[Чинники, які пояснюють відхилення від «середньої» ринкової — обирайте релевантні:] Об'єм партії, що зумовив оптову знижку у розмірі [%]; специфіка товару (некомплектні залишки, товар без оригінальної упаковки, товар з обмеженим терміном придатності, що пояснює знижку); довгострокові відносини з контрагентом, які передбачають спеціальні цінові умови за рамковим договором № [номер] від [дата]; необхідність швидкої реалізації з обігових причин; урахування зустрічних послуг від контрагента (логістика, переробка, маркетинг).

У підтвердження ринкового діапазону цін наводимо: моніторинг цін у відкритих джерелах (скріни/витяги з [маркетплейс/прайси/ринкові котирування]) станом на [дата операції]; комерційні пропозиції альтернативних постачальників/покупців на аналогічний товар.

Свобода договору в питанні встановлення ціни закріплена ст. 627 Цивільного кодексу України. Ціна операції не може бути визнана «нереальною» лише на підставі її відхилення від статистичного середнього без аналізу конкретних обставин угоди.

Варіація 5. Ризикова операція (загальне формулювання)

Застосовується, коли в квитанції № 2 зазначено загальне формулювання «ризикова операція» без конкретного коду — найскладніший випадок, бо немає чіткої підстави для точкового спростування.

Щодо твердження про ризиковий характер операції повідомляємо: квитанція № 2 не містить конкретизації, які саме ознаки ризиковості були виявлені під час моніторингу і на яких фактичних даних побудовано висновок. Відповідно до сталої практики Верховного Суду, рішення комісії має бути мотивованим — формулювання «ризикова операція» без розкриття конкретних обставин не є достатньою підставою для зупинення реєстрації.

Реальність операції підтверджується сукупністю первинних документів за ієрархією: договір — специфікація — видаткова накладна — ТТН — платіжне доручення — акт звірки. Всі документи оформлені належним чином, містять необхідні реквізити, підписані повноважними особами і відображені в бухгалтерському обліку обох сторін.

Жодна з ознак фіктивності операції (відсутність ресурсної бази у однієї зі сторін; невідповідність між товарними потоками та грошовими; відсутність реального руху товару; невідповідність КВЕДам обох сторін) щодо даної операції не виявлена і документально не підтверджена. Принцип презумпції правомірності рішень платника (пп. 4.1.4 ст. 4 ПКУ) вимагає тлумачення сумнівів на користь платника.

Розділ IV. Чек-лист перед поданням

Останній прохід перед натисканням кнопки «Подати» в Електронному кабінеті:

- Код підстави в квитанції №2 вписано дослівно (без скорочень і змін формулювання)
- Замість усіх [квадратних дужок] вставлені реальні дані
- Кожен факт у поясненні підкріплений документом з пакета
- Документи додані за ієрархією: договір → специфікація → ВН → ТТН → платіжки → акт звірки
- Кожен файл названий осмислено («Договір №__ від __.__.__.pdf»), не «doc1.pdf»
- Файли в PDF або JPG, розмір кожного — до 5 МБ
- У шапці пояснення вказана правильна область і регіональне ГУ ДПС
- Підпис керівника КЕП проставлений у самому документі (не лише на ЕК)
- Чинність сертифіката КЕП перевірена
- Подача — НЕ в останній день п'ятиденного строку (запас 1-2 дні на технічні збої)
- Збережена квитанція № 1 про прийняття пояснень (підтвердження подачі у строк)

Розділ V. Що відбувається після подачі

Згідно з Постановою КМУ № 1165, комісія регіонального рівня має 5 робочих днів на розгляд поданих документів. Можливі три сценарії:

1. ПН зареєстровано

У ЕК статус ПН змінюється на «зареєстровано», приходить квитанція № 3. Питання закрите. Якщо це регулярна проблема — варто паралельно подати Таблицю даних платника для проактивного захисту.

2. Відмова комісії

Приходить рішення з обґрунтуванням. У вас 10 робочих днів на адміністративне оскарження в ДПС вищого рівня АБО право звернення до окружного адміністративного суду (строк — 1095 днів).

3. Відсутність рішення в строк

Прирівнюється до фактичної відмови і відкриває шлях до оскарження. Часто за «тишею» слідує запізніле негативне рішення, але формально процес для оскарження вже може йти.

Потрібна допомога з підготовкою пакету?

Перша консультація — безкоштовно. За 15-20 хвилин розберемо ваше рішення комісії, скажемо шанси і запропонуємо план дій під ваш конкретний кейс.

unblock-vat.com.ua • +38 066 855 99 84 • Telegram: [@Vadym_Oksent](https://t.me/Vadym_Oksent)